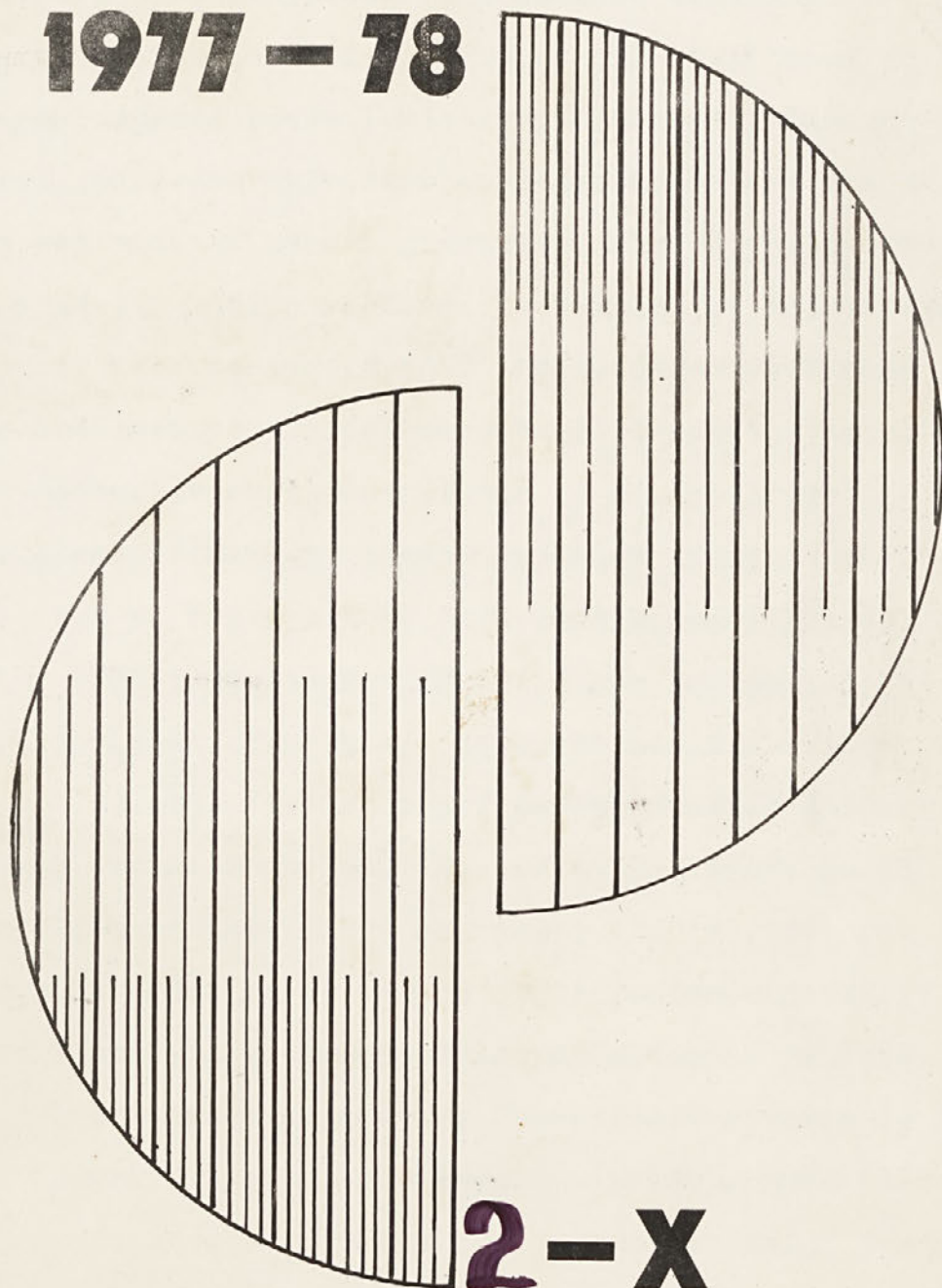

ISKRE

1977 - 78

2-X

BESEDA UREDNIŠTVA

Pred vami je druga in zadnja številka letošnjega letnika ISKER.

Lani je bilo izdanih 4 številke Isker, letos pa komaj dve. Kje so vzroki? Bodimo iskreni in priznajmo, da smo krivi mi - četrtoletniki. Morda smo se premalo zavedali, da vsak izid številke zahteva veliko napora. Pa ne samo to. Potrebno je zaupanje v lastno zmogljivost. V trenutku, ko smo spoznali da ni prispevkov, bi morali pokazati, da smo sposobni tudi sami kaj ustvariti, ne pa da smo le pasivni sprejemalci. Prav na račun tega smo morali "požreti" marsikater grenak očitek.

Pregovor pravi, da ni važna kvantiteta, ampak kvaliteta. Tega smo se držali, saj je večina bralcev našega lista izjavilo, da so prispevki dokaj kvalitetni. Zasluga temu gre jasno vam vsem, ki ste pridno in kvalitetno pisali v naš list in sodelovali pri njegovi izdaji. Ob tej priliki se zahvaljujemo odgovornemu uredniku g. Otmarju Črnilogarju za izdatno pomoč pri urejevanju, ki jo je nudil vso leto.

UREDNIŠTVO

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

G R L I C A V K O S T A N J U

Našega semenišča si brez kostanjev ne morem predstavljati. Kostanji, ki so verjetno že zelo stari in veliki kot stavba, dajejo semenišču v vsakem letnem času drugačno podobo. Spomladi dajejo stavbi vesel, prebujajoč videz, pozimi pa videz otožnosti in umirjenosti.

Zaradi ugodne lege ti kostanji že zelo zgodaj ozelenijo in takrat jih vedno najraje opazujem. Iz dneva v dan se pod vplivom toplega pomladanskega sonca odpirajo novi in novi zeleni poganjki. Čez nekaj dni, ko se iz njih že razvijejo prvi listi, dobi kostanj čudovito obliko: na sivkastem ozadju semenišča se pojavi soj zelenih lis, rjave veje, kot bi jih spreten slikar nametal s čopičem.

Tako sem preživljal lansko pomlad ob opazovanju kostanjev. Zamislil sem se v prebujanje narave in spoznal, da je res čudovita. Pri biologiji so nas učili, da kostanj zeleni tako, da se celice delijo in jih je vedno več in več, dokler ne nastane popoln list. Tako se v prvih pomladanskih dneh vrši ogromno delo, zelo zanimivo delo, vsekakor vredno, da ga opazimo. Jaz sem ga opazoval.

Na koncih vej so se najprej pojavile zelene pike sredi zelenega popja. V začetku so bile majhne, nato pa vsak dan večje. Ko so se iz prvega popja že izoblikovali listi, sem opazil, da par grlic na vejo kostanja pridno znaša bilke in spretno gradi gnezdo. Čim bolj je zelenel kostanj, tem večje je bilo gnezdo. Ko je bilo že končano, sem nekega dne opazil, da je grlica že zvalila dvoje ali troje jajčec.

Ko je bil kostanj že ves zelen, se je nekega dne sredi bujne pomladi nebo pooblačilo. Zatulil je veter. Ne dež,

snežiti je začelo. Pravo čudo, da sredi pomladi sneži in to na Primorskem. Mlado zelenje in grlica sta že v svojem ranem začetku morala prestati težke preizkušnje.

Na enem od kostanjev je imela grlica gnezdo in v njem izvalila dva mladiča. Kaj bo z njima v snežnem metežu? Saj imata mater! Zmrznila bi, saj je zeblo še mene, ki sem bil oblečen, mladiča pa sta imela šele prvi puh. A glej veličino narave! Ves dan je grlica pod svoje peruti skrivala svoja mladiča in ju tako varovala pred mrazom in snegom. Ni se umaknila, čeprav je bila do vratu v snegu.

Snežni metež z burjo, ki je presenetil in uničeval mlado zelenje me je živo spominjal na mladost, na mladega človeka. Kot to mlado zelenje, ki je v toplem soncu bujno pognalo, takšno je tudi mlado življenje. Dokler je človek še otrok se sploh ne sreča s težavami, ker nanj z vso ljubeznijo pazi mati. Ko pa otrok odraste se že sreča s težavami. Po teh je velikokrat razdvojen, zmeden ali vase zaprt. Toda sonce je liste okrepilo, da so bili res podobni listom. Tako tudi mlad človek vstane in gre dalje - v življenje. Za kristjana je tako sonce prav gotovo Kristus, ki nas vedno znova dviga in nas vodi dalje skozi življenje in nam daje nove toplote, novih moči za življenje.

Grlica pa je mati. Varovala in branila je svoje mladiče. Materino ljubezen, ki se kaže že pri živalih. Vse matere, sem spadajo prav gotovo vse naše matere, so dobre do svojih otrok. Za svoje otroke bi dale tudi življenje.

Hvala Bogu, naše matere so res prave grlice in poleg tega še krščanske, ki rade marsikaj dajo ali žrtvujejo za nas in ki veliko za nas in naš poklic molijo.

Čim starejši sem, tem raje se zatekam k naravi, ker jo tudi vedno bolj razumem. Ob kostanju in grlici na njegovih vejah sem začutil, da je narava bogata in debela knjiga iz katere vsak dan lahko mnogo preberem, pa mi še več ostane za naslednje dni. V naravi lahko odkrijem Sonce, Boga.

P a x

L I L I J A M O J A

Srečal sem jo.

Drobno, duhtečo,

belo kot sneg,

lilijo.

Kakor tančica,

najtanjša tančica,

stkana od najboljše predice.

Ne,

nočem te pohoditi,

uničiti bele lepote,

ker ne maraš krvi,

ne maraš žalosti,

trpljenja,

stiske.

Kalan

SVOBODA IN POKORŠČINA SE DOPOLNJUJETA

Dijak 3. razreda SVŠ v Vipavi je pri verouku zapisal, da se čuti bolj svobodnega med šolskim letom kot med počitnicami. Svoboden si, pravi omenjeni dijak, ko znaš sam sebe usmerjati in vsklajati svoje življenje z okoljem. Med počitnicami je veliko manj reda in manj priložnosti za posluh do drugih in do skupnosti kot med šolskim letom. Tako dijak.

Ali je to modrost ali le napihnjeno govoričenje? Moglo bi biti eno ali drugo. Vendar moram priznati, da so zgornje trditve pritegnile mojo pozornost. Razveseljivo se mi zdi, da pride do takih izjav dijak semeniške gimnazije, kjer je pokorščina še prav posebej naglašena kot osnova krščanske vzgoje in kjer sta, po mnenju mnogih, svoboda in samostojnost še vedno "grdo gledana". Razveseljivo se mi zdi zato, ker more kaj takega izjaviti samo človek, ki je prepričan, da se svoboda, pokorščina in avtonomija ne izključujeta, pač pa dopolnjujejo.

Iz naše vzgoje postopoma izginja poudarek na brezpogojni in takojšnji pokorščini, ki temelji samo na avtoriteti predstojnika. Vedno bolj priznavamo, tako v teoriji kakor tudi v praksi, da je pokorščina brez utemeljitve in brez lastnega hotenja servilna in človeka nevredna.

To ni nikako rušenje avtoritete ali uvajanje samovolje. Dijak 3. razreda se dobro zaveda, da avtonomija vključuje pokorščino, ki se kaže tako v obzirnosti do zakona, ki ureja skupno življenje, kakor tudi v posluhu do tistih, ki ta zakon razlagajo in uveljavljajo v dobro posameznikov in skupnosti.

Ali ni ta obzirnost in ta posluh tudi pokorščina? Je,

pokorščina splošnemu zakonu in oblasti. Zares svoboden človek sprejema in spoštuje tudi svobodo drugega, zato sprejema tudi pravila in spoštuje vodstvo, ki to svobodo ščitijo.

Vsaka svoboda posameznika omejuje ali vsaj moti svobodo drugih, saj je prostor, v katerem se uresničuje naša svoboda, zelo omejen. Treba je precej razsodnosti, da se ta skupni prostor pravično porazdeli. Včasih je potrebna celo močna roka, da se zahteve mnogih ubranijo pred pritiskom brezobzirnih zahtev posameznikov.

Razumljivo je, da se težave zelo zaostrijo, če kdo misli, da pomeni avtonomija odsotnost vsakega pravila in zakonitosti. Tako pojmovanje svobode nujno izzove napetost, prisilo in spopad med upornostjo posameznikov in oblastjo, ki je dolžna ustvarjati in ohranjati tisto mero družbenega reda, ki je neobhodno potrebna za uspešno skupno življenje in delo.

Taka in podobna upornost je povečini znak pomanjkanja poslušnosti za splošna pravila in za urejeno življenje v skupnosti. More pa biti tudi znamenje časa, ki kliče po spremembah zakonov in pravilnikov. Zato je treba veliko poslušnosti za znamenja časov in veliko pogumne odprtosti za drugačne prijeme, drugačne delovne metode in drugačne osebne odnose.

Zlasti v odnosih med vzgojitelji in mladino je zelo važno, da mladi ljudje dovolj jasno spoznajo, da oseba, ki ukazuje, ne presega svoje pristojnosti in svojih sposobnosti ter da pri uveljavljanju pravil v dobro skupnosti kaže veliko mero ljubezni. To je za mlade ljudi dovolj, da je njihova pokorščina po pameti ter da ni ovirana njihova rast k samostojnosti in osebni svobodi. Samo delno in včasih dosežejo mladi ljudje, da jim zakon ali ukaz postaneta predmet volje,

ko jim namreč uspe, da vsaj do neke mere razumejo ukaze v vsej njihovi širini in globini. Tako razumevanje, ki omogoča tudi prevzemanje polne odgovornosti, moremo pričakovati le od zrele osebnosti.

Vsa naša vzgoja mora voditi v to smer. V nasprotnem primeru se takoj srečamo s pokorščino, ki izključuje velike vrenote glavnega vzgojnega cilja, ki ga predstavlja vsestransko razvita, samostojna in svobodna osebnost.

Tega vzgojnega cilja ne smemo nikdar izgubiti izpred oči, če hočemo ostati zvesti znamenjem časa.

Prav nič se ne smemo čuditi, če še vedno naletimo v Cerкви na nezaupanje do zahtev po večji avtonimiji človeške osebe in človeškega udejstvovanja. O avtonomiji človeka in človeških dejavnosti se je 2. vatikanski koncil dovolj jasno izrazil zlasti v Pastoralni konstituciji o Cerкви v sedanjem svetu. Stališče Cerkve do tega vprašanja je povsem pozitivno in nesporno. Pokorščina ne sme nikdar postati slepa vdanost slabo utemeljeni ali neutemeljeni oblasti brez prevzemanja lastne odgovornosti. To bi nas vodilo v servilnost in v infantilne odnose, ki dušijo vsako samostojnost.

O tem vprašanju se je reklo in napisalo toliko enostranskih in drznih trditev, da je razumljiva opreznost in zadržanost nekaterih cerkvenih krögov. Samoodločanje ali avtonomija vernega človeka mora ostati trdno zasidrano v Bogu, ki je zadnji temelj pravic in dolžnosti človeka kot osebe in človeka kot družbegega bitja. Razen tega mora človekova avtonomija ohraniti dovolj prožnosti, da je sposobna sprejeti samoodločanje drugih v okviru splošnih pravil in splošne zakonitosti...

Če hočemo biti v tej zadevi Jezusovi učenci, moramo neprestano rasti in zoreti tako v svojih zahtevah po lastni svobodi in avtonomiji kakor tudi v svoji pokorščini splošni zakonitosti in vsem, ki to zakonitost razlagajo in uveljavljajo. Vzgoja in rast za tako avtonomijo in tako svobodo ja bližja Jezusovemu veselemu oznanilu svobode in ljubezni in bolj primerna pozitivnim duhovnim težnjam današnjega človeka kot neprestano naglašanje pokorščine in sklicevanja na avtoriteto, zlasti ko ji ne uspe, ali se ne potrudi, da bi se predstavila s prepričljivimi argumenti in tako opravičila svoje poslanstvo.

- hz -

T V O J E O Č I

Hodil si po svetu,
davno je že tega.
Tvoje oči so učila,
učile o ljubezni in dobroti.

Greh in gnusobo
so gledale tvoje oči.
Greh in gnusobo
gledajo še danes.

Privolile so tvoje oči,
da so te pribili na les,
da si se daroval za naš greh,
da si se daroval za našo gnusobo.

Toda,
kljub vsemu,
tvoje oči so ljubezen,
žive vode globok vodnjak.

Kalan

Š O L S K A K L O P G O V O R I

Že pred mnogimi leti so me naredili mizarji iz skrbno pripravljenega lesa. Zelo so se trudili, da bi me lepo naredili in da bi služila namenu. Ko sem bila dokončno narejena, so me še polakirali in lepo zgladili, da sem postala prijetna za oči.

Kupil me je nekdanji rektor Semenišča. Nato so me namestili v ta razred, kjer sem še sedaj.

Ko so me prinesli v lep, na novo prebeljen razred, sem se zelo dobro počutila. Razred je bil skrbno pripravljen in čist. Kmalu je zapel šolski zvonec in učenec je sedel za me. Prve dni me je zelo lepo gledal in z mano lepo ravnal. V prostor za šolske potrebščine je lepo zložil knjige in zvezke. V pultu je bilo vse lepo urejeno. Pokrov je lepo in počasi zapiral.

Toda tega lepega ravnanja z menoj se je dijak kmalu naveličal. Že se je dobil prvi junak, ki mi je začel s pipcem strgati lak. Prišel je čas spraševanja. Učenec je pisal zelo veliko kontrolnih vaj. Toda skoraj nobena ni bila napisana brez prepisovanja. Največkrat se je to prepisovanje vršilo posredno. Gostitelj prepisovanja sem bila vedno jaz. Dijak je na moj pokrov napisal cele romane, da bi pri kontrolni laže prepisoval. Tako je bilo skoraj pol pokrova počečkanega. Naslednji dan je učenec to zbrisal in napisal novo. In tako je delal celo leto. Ob koncu leta je bil zdrgnjen že ves lak s površine pokrova.

Vendar bi še šlo, če bi bilo samo to. A z mano se je včasih godilo še veliko huje. Nekateri neobzirni dijaki so s pokrovom kar loputali. To me je zelo bolelo. A kaj, ko si

nisem mogla nič pomagati. Pritožiti se nisem imela komu. To so delali posebno slabi učenci, ki so imeli redovalnice posejane z nezadostnimi ocenami. Včasih pa so se dijaki celo lovili po razredu in skakali po meni, da se je cel razred tresel. Na koncu šolskega leta so me zopet očistili.

Kmalu je prišlo novo šolsko leto. Še niti dobro se nisem oddahnila, šem že dobila drugega lastnika. Ta je tako grdo delal z mano, da bi se najraje zjokala. Z mojim pokrovom je vedno loputal. Nanj je vrezal s pipcem najprej svoje ime, nato pa še tisoč drugih stvari. V meni je bilo tako razmetano, kot bi v njem gospodarila mačka. Bilo je toliko papirčkov in druge šare, da bi si lahko v njem naredile miši gnezdo.

Na spodnjem delu klopi je dijak zabil žebelj. Nanj je pritrdil škripec da bi si olajšal prepisovanje. Dalje mi je prepovedano govoriti.

Še najbolj težko pa mi je bilo, kako je dijak celo popoldne klepetal in zapravljajal čas, namesto da bi se učil in pisal domače naloge. Zjutraj, preden se je pouk začel je prosil sošolce, da bi mu dali prepisati naloge. Če mu kdo ni hotel ustreči je z vso jezo tolkel po meni, kot da bibila jaz kriva njegove nesreče.

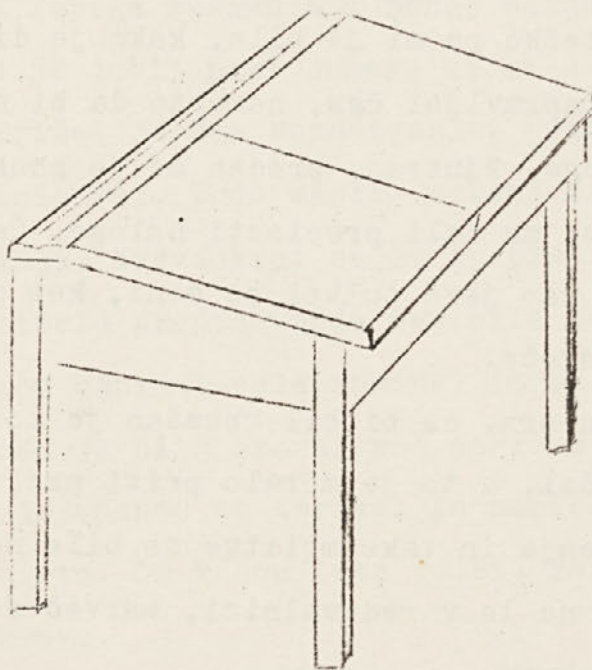
Ko je prišla ura, da bi bil vprašan je molil, da ga profesor ne bi vprašal, a to je moralo priti prej ali slej. Sadovi takega učenja in take molitve so bile nezadostne ocene v redovalnici, a ne le v redovalnici, marveč so bile vrezljane tudi na moj pokrov.

Zopet konec šolskega leta, ki sem ga le prestala kljub velikim naporom. Prišlo je novo. Lanski lastnik je moral razred ponavljati. Zopet je prišel k meni. To leto je bilo še posebno težavno.

Tako so leta tekla naprej. Vsak lastnik je nekaj dodal in tako je šlo do danes. Postala sem že velika reva, saj lahko tudi sam ugotoviš moje stanje. A tudi ti sedanji lastnik pripomoreš k mojemu propadu, če pripisuješ name črne madeže, katerih sem že tako polna. Tudi v pultu imaš veliko stvari, ki sem ne spadajo.

Že mnogo let sem v tem razredu in sem že veliko prestala. Toda upam, da bom še nekaj let, dokler ne bodo pripeljali novih. Te bodo verjetno modernejše, toda njihova usoda bo najbrž enaka moji.

Krapež Martin

ODLOČITEV

Zvonovi so zvonili, kakor bi peli alelujo. Tako tiho je bilo vse, vendar veselo, kot še nikoli.

Množice so se zgrinjale proti glavnemu cerkvenemu vhodu. Prihajali so vsi, stari in mladi, zdravi in betežni, večina z avtomobili, mnogi peš.

Tudi Milan je prišel peš. Sam jeprišel. Ni imel staršev, ali vsaj poznal jih ni. Živel je pri neki družini kakor, da so ga posvojili. Vendar tako, kakor so posvojili njega je bilo bolj žalostno. Čeprav je bil krepke rasti, so mu nalagali pretežka bremena, ker je bil že tako šibkega zdravja; drugače pa je bil precej prikupne zunanosti. Poleg tega, da je hodil v srednjo šolo, je moral doma pri tem skopušnem kmetu še toliko delati. Nalogo je moral narediti ponoči, vendar ni hotel odnehati. Hotel je postati zdravnik. Mati mu je namreč, ko ga je rodila še tisto uro umrla. Zato je hotel reševati življenja.

Počasi se je pomikal proti cerkvi. Na pragu mu je nekdo stopil na prste. Zatisnil je oči in stisnil zobe. Toda že v naslednjem trenutku je zaslišal neznan glas opravičevanja. Pogleda in pred sabo zagleda dekliški obraz s plavimi lasmi in zafrknjenim nosom, vendar prikupnega videza. Z nasmehom ji odkima in pravi, da je že dobro, čeprav si pri sebi misli kaj drugega. Toda, kakor v zamaknjenju, nekam preplašeno stopi v cerkev, v božji hram, v katerega je tako rad zahajal. Ostal je kar pod korom, v polmraku. Ni maral, da bi ga še kdo drug pohodil in se mu potem opravičeval.

Pričela se je sveta maša. Skušal je sodelovati, a njene modre oči, njen "oprosti", mu je šumel v glavi vso mašo. Šel je k sv. obhajilu. Upal je, da se ne bosta tudi tu srečala,

toda ni dolgo stal v vrsti, ko začuti za sabo njen vonj, vonj vijolic. Sliši celo njen dih. Ni vedel, kdaj je prejel sv. obhajilo, saj ga je gneča kar sama zopet pustila pod korom.

Končno je bilo maše konec. Obrnil se je proti vratom. Gneča sama ga je vrgla iz cerkve. Bila je že popolna tema. Upal je, da bo zopet zadihal svež zrak, toda zopet vonj po vijolicah. Nehote se je obrnil; bila je ona; kakor da bi mu sledila. Pospešil je korak, toda ona je šla še vedno za njim, celo ponovno se mu je opravičila: "Oprosti, ker sem te pohodila!" Milan je sprevidel, da bo moral še on spregovoriti, vendar se ji je zopet le nasmehnil. Dekle je opazilo, da je v zadregi in ga je vprašalo, če je peš. Milan se je opogumil in je rekel: "Da, peš sem in sam grem na Breg." "Tudi jaz sem sama in grem peš na Belo. Do potoka greva lahko skupaj, da naju ne bo strah", pravi dekle. Milan je privolil, čeprav ni bil preveč navdušen. Nista se mnogo pogovarjala, vendar je Milan le zvedel, da ji je ime Sonja, da tudi ona ne pozna staršev ter da študira srednjo ekonomsko šolo, sicer pa je sedaj za neke vrste služkinjo pri dr. Kovaču. Nazadnje je bilo Milanu kar težko, ker sta tako hitro prišla do potoka, kjer sta se razšla. Domenila sta se še, da se bosta naslednjo nedeljo zopet dobila pri potoku, ko bosta šla v cerkev. Milan ni vedel kako je prišel domov. Zjutraj se je prebudil ves utrujen. Takoj se je spomnil Sonje in prihodnje nedelje.

Ves teden je mislil na ponovno srečanje s Sonjo. Pripravljaj je besede, verze s katerimi jo bo nagovoril pri potoku. Toda ko je prišla je vse pozabil in rekel le: "Dober dan, Sonjo!" Sonja je bila vesela in mu odzdravila s prisrčnim nasmehom. Sedaj jo je Milan šele natančno opazoval: vsa je

žarela od prijetnega pomladanskega sonca, pa ta njen vonj, vonj vijolic! Počasi sta hodila proti cerkvi. Med potjo sta se nekaj časa resno pogovarjala o dogodkih iz njunega vsakdanjega življenja, kasneje sta vesela drug drugemu prinašala zvončke in male trobentice, ki jih je bilo vse polno ob poti. Malo pred vasjo, sta se oba nekoliko oddaljila drug od drugega, ker je bilo Mila na sram hoditi med množico ljudi z dekletom. Po maši sta se na koncu vasi zopet dobila in počasi hodila po poti proti domu. Vso pot sta se pomenkovala, se smejala, ali celo lovila.

Tako sta se shajala vsako nedeljo na poti k maši. Nekoč sta pri potoku, kjer sta se morala ločiti nekoliko posedela. Ugotovila sta, da ju neka sila veže skupaj, da težko živita drug brez drugega. Sonja je to ljubezen močneje čutila. Našla je majhno štiriperesno deteljico, deteljico sreče, jo poljubila in jo podarila Milanu za slovo.

Odslej sta hodila skupaj prav do cerkve. Že priletni župnik je neke nedelje opazil, ko se je odpravljaj iz župnišča v cerkev, da se držita za roko. Kar osupnil je in postal. Toda k sreči ga Milan in Sonja nista opazila.

Dnevi in meseci so hitro minevali. Milan je končal srednjo šolo in zaključeval že četrti semester medicinske fakultete. Sonja pa je imela le še par izpitov in takoj se bo lahko redno zaposlila. Milan je kupil s skromnimi prihranki fička, in tako sta se lahko sešla tudi takrat, ko nista šla v cerkev. Mnogokrat sta se resno pogovarjala o življenjskih vprašanjih, o veri, o svojih domačih. Vendar drugega nista dognala kot to, da staršev ne poznata, in da so verjetno oba zapustili zelo zgodaj. Vedno pa, kadar se je Milan vrnil domov, je

pogledal v skriti dnevnik, na štiriperesno deteljico in dodal par vrstic o novih doživetjih.

Sklenila sta, da se bosta prihodnjo pomlad poročila, ko zaključita študije. Obiskovala sta že tečaj za predzakonce in slišala marsikaj koristnega za njuno skupno življenje.

Končno sta se odločila in kar z nekim strahom potrkala na župnikova vrata, da poprosita za zvezo. V fari so imeli že eno leto novega mladega župnika. Sprejel ju je z velikim veseljem. Celo kavo je sam pristavil na štedilnik, ker ni imel gospodinje. Nekaj časa so se pomenkovali, nazadnje pa se le lotijo zadeve. Župnik vzame v roko krstno knjigo. Nekaj časa išče, nato dobi, da je Milan sin Milene Vrhovšek in Janeza Polenca. Mati je na porodu umrla. Nato išče še Sonjine rojstne podatke. Naenkrat osupne, kajti ugotovil je, da imata oba zaročenca istega očeta. S težavo in vsem razumevanjem jima skuša župnik vse natančno razložiti, toda onadva planeta v jok in ne razumeta besed mladega župnika. Sonja in Milan se na smrt razočarana poslovita.

Milan ni imel drugega pred sabo kakor to, da se ne more poročiti s Sonjo in da ne bo mogel vzljubiti druge. Sklenil je, da ne bo nikoli več poduhal zapeljivi vonj vijolic. Dolgo časa je premišljeval in ugibal, kaj mu je narediti.

Prišla je velika noč, ravno pet let odkar sta se spoznala. Šel je k vstajenski maši. Maše je bilo že konec, toda on je še vedno klečal pred praznim božjim grobom. V žalostnem srcu so mu še vedno odmevali napevi vstajenjske aleluje. Molil je. Naenkrat zasliši neki glas v svoji notranjosti: "Pojdi v bogoslovje in namesto, da bi zdravil ranjena telesa, boš zdravil ranjene duše in jih reševal za moje kraljestvo!"

Milan ni dolgo omahoval. Ni imel staršev, ne koga drugega, ki bi mu to branil. Poslovil se je od strica in odšel v bogoslovje. Čez nekaj tednov je zvedel, da je tudi Sonja v nekem samostanu, kjer se pripravlja na noviciat.

Kalan

O L J K A

Drobne liste imaš,
vendar mogočna si,

ti, vejica mala,
majhna, toda mogočna,
ti miru si podoba.

Ista roka te je odlomila,
in z njo častila
Njega, njegov slovesni vhod.

Toda postala si trda in bodeča,
udarjala in bila po Njem,
po licu Ljubezni,
po licu Dobrote,
po licu Miru!

Kalan

Bil je hladen junijski večer. Nebo je bilo oblačno. Pripravljala se je nevihta, značilna za poletne mesece. V neki hiši je v sobi ob oknu sedel mlad fant kakih petnajstih let. Glava mu je ležala med dlanmi, roke pa je imel oprte ob mizo. Pred njim je ležala odprta knjiga biologije za osmi razred osnovne šole. Ni je bral. Strmel je skozi okno in opazoval oblake, ki so vedno bolj črnili in se zbirali v goste kope.

Nekje v daljavi se je zabliskalo in votlo zagrmelo. Fant se je vzdramil. Stopil je k vratom in prižgal luč ter zaprl polknice pri oknu. Nato je topet sedel za mizo in začel brati o Darwinovih potovanjih in raznih teorijah razvoja živega sveta. Kmalu mu je bilo dovolj. Zaprl je knjigo in se zazrl v kot nad posteljo, kjer je visel križ s trpečim Kristusom.

V fantovi duši se je odvijal strašen boj, ki ga je že dolgo mučil. Začel je razmišljati o naukih in teorijah, katera je srečeval v biologiji. "Ali je res, kar trdijo nekateri znanstveniki, da Boga ni, da se je vse razvijalo pod vplivom sonca, zemlje, vode in zraka in da pri tem nima nobena nadnaravna sila ničesar opraviti?" Spomnil se je tudi na verouk, ki uči ravno nasprotno in sicer, da je vse ustvaril Bog. Pogledal je na knjigo, pogledal na križ in se stresel. Bil je v veliki zagati. Moral se je odločiti za poklic, za šolo, kamor bo šel po končani osnovni šoli. Konec šole se je že močno približal, on pa še sploh ni vedel, za kaj bi se odločil ali kam bi šel. Tudi starši so mu že omenili, da je zadnji čas za odločitev.

Prav zaradi tega je sedaj začel v mislih pregledovati vse poklice in šole, ki bi mu ugajale. Med takim premišljevanjem

se je spomnil na svojega župnika in pomislil na duhovniški in celo na redovniški poklic. Ob tej misli se mu je takoj pojavilo vprašanje, kaj si bodo mislili starši, sorodniki, znanci in sošolci. Hotel se je tega vprašanja znebiti, zato si je znova hotel predstavljati druge poklice in o njih temeljiteje razmisliti. Toda kljub temu mu duhovniški poklic nika- kor ni hotel iz glave in začel je o njem premišljevati. Pre- mišljanje pa mu je postajalo vse bolj in bolj mučno. Spoz- nal je, da prav duhovniški poklic zahteva izredno veliko odpo- vedi. Trdno je sicer veroval, da mu bo v težavah pomagal Bog, toda vseeno se za ta poklic ni mogel tako lahko odločiti, kot bi se odločil za druge. Čutil je da je ta poklic vzvišen, saj je iz verouka dobro vedel, da je duhovnik Kristusov namestnik, da mu je zaupana velika in važna naloga. Vse bolj je čutil, da ga ta poklic nekako čudno privlači, kot bi ga kdo klical, mu svetoval, naj se zanj odloči.

V resnici ga je res nekdo klical, Nekdo je bil Bog, le da se fant tega ni zavedal. Kristus ga je klical, kot je poklical tudi svoje prve apostole. Velika večina mu je sledila, našel pa se je eden, ki ni maral zapustiti svoje imovine. Ali bo fant posnemal apostole, ali bo posnemal bogatega mladeniča?

Iz premišljevanja ga je zbudil materin klic, naj gre k večerji. Pred večerjo je raztreseno zmolil in tudi med večerjo je bil zelo raztresen in nič kaj dobre volje. Po večerji je na veliko začudenje obeh staršev takoj odšel spat.

Tistega večera nikakor in nikakor ni mogel zaspati. Pre- metaval se je sem ter tja in tako popolnoma razmetal posteljo. Ko se je po dolgem času le nekoliko umiril, je zopet začel razmišljati. Razmišljal je o dnevu, ki je bil za njim in tako

prišel tudi do večera. Spomnil se je kako je razmišljal o poklicu, kako se je s tem pošteno namučil in ugotovil je, da si še sedaj ni na jasnem, za kaj bi se odločil. Začel se je spraševati, kaj mu je danes, zakaj se mora odločiti ravno danes, zakaj ne bi počakal še nekaj dni... Potem se je spomnil, da še ni zmolil večerne molitve. Skušal je moliti, a je sredi molitve zaspal.

Nenadoma se je zagledal na nekem čudnem hribu. Blodil je po griču navzgor, a neka nevidna sila ga je nenehoma dvigala in ga privlačevala, nekako vlekla proti vrhu. Hodil je, padal, se dvigal in zopet hodil. Bil je že ves potolčen, od vse povsod mu je tekla kri, on pa se za to sploh ni zmenil. Sledil je svojemu nevidnemu vodniku in hodil, hodil... Prišel je že na vrh hriba, a njegov vodnik je šel še dalje, še više, sledil mu je in se izgubil v oblakih.

Čez nekaj časa je spet zagledal čuden prizor. Videl je moža, ki se mu je zdel najprej popolnoma tuj, nato pa se mu je zazdelo, da ga je moral že nekje videti, nazadnje pa je v njem spoznal Kristusa in sicer takega, kot je v cerkvi na velikem križu pri glavnem oltarju. Videl je torej samega Kristusa, ki ga je klical. On pa je stal ob svoji materi, očetu in ob vseh tistih, ki jih je imel najrajši. Nekaj časa je stal ne da bi vedel, kaj naj stori, oziroma ne da bi vedel, kaj Kristus pravzaprav zahteva od njega. Nazadnje se je le zavedel, da ga Kristus kliče za seboj. Pogledal je na mamo in ata, kot bi ju hotel vprašati, ali mu dovolita ali ne, a na njunih obrazih ni videl odgovora. Čutil je, da se mora popolnoma sam odločiti, kaj naj stori. Čez nekaj časa je ravno hotel narediti odločilno potezo, pa se je nenadoma zbudil ves utrujen in čudno zmeden.

Ko se je ves zmeden zbudil, je vedel, kam.

P a x

Z G U B I L J E O Č E T A

Iz dneva v dan se je z vaše ravnice razlegalo otroško kričanje. Tistega popoldneva pa je po vasi odjeknil glas, da je umrl oče šestih otrok. Žalost vaščanov ni zmotila otroškega veselja. Le kdor je dobro poznal vpitje otrok je lahko opazil, da med njimi ni bilo milega glasu.

Stal je pred hišo in z očmi spraševal mimoidoče: "Kaj je mojemu očku." Tako srečen je bil ob njem, tako varnega se je počutil.

Stopil je v sobo in obstal pred očetom. Ni ga sprejel v objem. Nem je ležal pred njim v cvetju in motni svetlobi voščenk. V svojem presenečenju ni opazil ljudi, ki so klečali pred njegovim očetom. Z milim glasom, polnim zaupanja je zaklical: "Očka!" A očka je ostal trd, negiben. Le hlipanje matere je napolnilo sobo. "Mami, kaj je očku?" V njegovem glasu je bilo čutiti otroško skrb za očeta. Mamica mu je mirno odgovorila: "Očka spi." Kakor da se je v njem prebudilo sočutje do očeta, je tiho odšel iz sobe. Šel je pred hišo in čakal, kdaj ga bo očka poklical. A očka ni bilo, ni ga bilo naslednji dan, ni ga bilo nikoli več.

Dan za dnem je stal pred hišo in se oziral po cesti. Morda je čakal očka, saj ni mogel verjeti, da ga je pogoltnil temen grob. Sleherno oko je lahko opazilo otožnost na otrokovem obrazu. Bil je sam. Njegove oči niso bile več svetle od veselja, mučile so jih solze spomina za izgubljenim očetom.

Stal je ob cesti in z očmi spraševal mimoidoče: "Kam ste mi dali očka?" In spremljal jih je nekaj časa z očmi in spoznal, da je sleherni eden izmed tistih, ki mu skriva resnico. Zaupal je v ljudi, ker je imel dobrega očeta, a s smrtjo

očeta je šlo tudi njegovo zaupanje v grob. Postal je tih, miren, vase zaprt. Iz oči pa mu je vedno sijalo otožno vprašanje: kje je oče, kje je resnica?

Še se je spominjal otroških iger in še jih je opazoval, a on jih je že prerastel. Le rahel veter in sveža trava sta ga tolažila.

-n n-

P O L D A N

Tam, med vonjem dehtečih cipres
sprehajam se sam
in mislim
na mir in lepoto,
na boj in grozoto.

Obnemim.

Saj sam sem,
v meni ni sence,
okrog mene tudi ne.

Pribit sem na tebe, zemlja draga,
ne morem naprej,
nazaj ne smem,
v višavo ne morem,
pod rušo ne grem.

Kalan

I Š Č E M S R E Č O Ž I V L J E N J A

Tečem,

tečem iz te strašne samote,

bežim,

bežim iz te mračne tihote.

Hočem,

hočem najti prijatelje

iščem,

iščem in najdem tujce.

Ničesar,

ničesar nisem našel,

zdej,

zdej iščem srečo življenja - B O G A.

"KAJ"-464-61

Tudi v semenišču se je pred nekaj meseci pojavila "ruska gripa". Mnogo jih je poležavalo, kajti jedilnik bolnikov je bil precej kvalitetnejši, kakor jedilnik zdravih.

+ + + +

Govori se: da bo baje zvezda semeniškega ansambla "neznano ime" kmalu zašla, kajti konkurira ji zelo svetla in obetavna.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Spomladansko prvenstvo je spet normalno potekalo. Odigrali smo košarkarsko prvenstvo. To je bilo nekakšno jesensko prvenstvo spomladi. V jeseni prvenstva nismo mogli odigrati, ker na spodnjem igrišču še ni bilo urejenih tropskih. Začelo se je z velikim navdušenjem, saj se je prijavilo kar sedem ekip, iz prvega razreda tri. Toda že na začetku so ekipe prvega razreda začele odstopati ena za drugo, tako da je ostala samo ena, ki je poskuševala reševati čast prvega razreda in se povzpeti čim višje, a se je morala ustaviti precej nizko, saj je v končni uvrstitvi pristala na predzadnjem mestu. Nasploh je potekalo prvenstvo v znamenju košarke na zavidljivi borbeni višini, saj so igralci skoraj od vseh tekem odhajali precej klavrno. Tudi zmagovalci dostikrat niso mogli ponosno dvignjenih glav oditi s prizorišča zagrizenega boja, v katerem so potegnili daljši konec. Sploh je bilo v igrah videti precej borilnih veščin in najbrž bi marsikdo napravil lepši in veličastnejši vtis v ringu. Toda, tudi požrtvovalnost je bila odlika tega prvenstva. Eni ne odnehajo za nobeno ceno, pa čeprav z mavcem na roki. Seveda je tak igralec sejal strah in trepet med nasprotnikovimi vrstami, saj se je vsak bal neravno nežnega udarca v glavo, ki bi "slučajno" priletel od bogsigavedi kod.

Kljub temu smo uspeli priti na konec. Tekme so bile vse zanimive, saj so našli zadovoljstvo tako ljubitelji košarke kot rokoborbe. Tudi nekaj zares zanimivih tekem smo videli, zlasti se je bila zagrizena igra med drugo A in prvo A ekipo, ki se je v rednem času končala neodločeno. Po podaljškju pa je vendar drugi razred uveljavil svojo premoč. Pokazalo se je, da je

precejšnja ovira omejeno število osebnih napak. Po petih napakih je treba zapustiti igro in to je "neslo" precej igralcev, tako, da je tekma zgubila na ravnovesju moči. Najbrž je bil to tudi delni vzrok za poraz prvega razreda. Finalna tekma med tretjim in četrtem razredom se je odvijala v pravem športnem vzdušju. Na novo urejeni tribuni, kot se je izrazil slavnostni komentator tega srečanja se je zbralo precej gledalcev, a navijanja skoraj ni bilo, saj so imeli vsi druge skrbi. Skrbno so namreč spremljali igro ob komentarju Slavca, ki jim s svojim govorjenjem ni dal niti toliko dihati, da bi začeli navijati. V prvem polčasu je bila igra dokaj izenačena, a v drugem polčasu so maturantje uveljavili svojo premoč in zmagali z rezultatom 66 : 50.

KONČNA LESTVICA:

1.	4.a.	4	4	0	0	293	:	138	(155)	8
2.	3.a.	4	3	0	1	186	:	134	(52)	6
3.	2.a.	4	2	0	2	118	:	168	(-50)	4
4.	1.a.	4	1	0	3	166	:	231	(-65)	2
5.	2.b.	4	0	0	4	72	:	166	(-94)	0

Po mnogih letih je v semenišču ponovno naraslo zanimanje za šah. Tako je bilo najprej razredno prvenstvo v 2. razredu in v prvem razredu. Najboljši izmed njih so se udeležili šolskega prvenstva. Rezultati so bili naslednji:

1. Rajnar Jože 8 točk + 1,5	6. Trobec Tone 4 točke
Jagodic Jernej 8 točk +1,5	7. Gombač Damjan 3 točke
3. Tomažič Jože 7 točk	8. Korbar Bojan 2 točki
4. Krapež Martin 6 točk	9. Mate Drago 1 točka
Kastelic Drago 6 točk	10. Bekš Ljubo 0 točk

iskre so glásilo semeniščnikov v vipavi

10. leto

2. številka

16. IV. 1978

naslov uredništva:

vipava 149

65271 vipava

mentor je otmar črnilogar

urejata kerin tone in žagar jože

tipka šuštar franc

tiskajo: frice pavel, kalan slavko, kerin

tone, suban lojze, šuštar franc, tomažič

jože, trobec tone, žagar jože

razmnoženo v 150 izvodih

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

ISKRE

Inv.št.
19071

Semenišče Vipava

Mala semenišča,
ki so ustanovljena,
da gojijo prve poganjke poklica,
naj pomagajo svojim gojencem
s posebno versko vzgojo
in predvsem
s primernim duhovnim vodstvom,
da bodo velikodušno
in s čistim srcem
sledili Odrešeniku Kristusu.

KONCILSKI ODLOK O DUHOVNIŠKI VZGOJI